

ТОНГ ЮЛДУЗИ

Муассислар: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МАТБУОТ ҚУМИТАСИ

Газета 1929 йил, 1 августдан «Ленин учкуни»
номи билан чиқа бошлаган№ 4 (65880)
1996 йил, 24 январь, чоршанбаСотувда
эркин нархда

«Куёшжон» — Кармана шаҳрида яшовчи 150 дан зиёд кичкинтойларнинг севимли маскани, қалдрон боғчаси. Бу даргоҳда болажонларнинг ҳар бируни мароқли ва серзавқ утади. Жамила Ҳамидова, Сабоҳат Қурбонова, Раъно Хужаева, Сабоҳат Орзиқулова сингари тарбиячи опалари меҳрибон оналари каби улар қошида парвона. Болажонларни зериктириб қўймаслик учун турли қизиқарли, мусобақали уйинлар уйлаб топишади, улар билан бирга уйинчоғу қўғирчоқлар ясаб, томошалар қўрсатишади.

Яқинда тарбиячи Ҳидоят Арзиқулова урта гуруҳ кичкинтойлари билан «Буюк

Феруз + Темури, Шуҳрат + Навоий бўлди

сиймолар билан танишамиз» мавзуида эрталик ўтказилди. Болалар «Алишер ва булбул» ривоятини саҳналаштиришди. Шуҳрат Саноев кичик Алишер, Чарос Ражабова эса булбул тимсолини зур маҳорат билан ижро этишди. Алишер Навоий шеър, ғазалларидан ўқидилар, ҳикматлари маъносини чақдилар. Шунингдек, шоир Навоий

тахаллусини қандай олганини ҳам билиб олинди.

Куни-кеча боғчада яна бир ажойиб тадбир ўтказилди. Тарбиячи Жамила Ҳамидованинг ташаббуси билан буюк саркарда Амир Темури таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб «Бизнинг Темури бобомиз» номли кеча уюштирилди. Мумтоз муסיқа садоси остида Амир Те-

мур тимсолида Феруз Нарзиев саҳнага кириб келганда, шарқона миллий либослар кийган қизлар рақс тушиб, «саркарда»га пешвоз чиқдилар. Зафар, Шоира, Мафтуна сингари кичкинтойлар тарбиячи опалари сузлаб берган Амир Темурнинг болалиги, ҳаёти ва севимли машғулоти ҳақидаги ҳикояларни зур қизиқиш билан тингладилар. Соҳибқирон номини улуғловчи ғазал ва рубоийлар ўқидилар. Кеча сўнггида саркарда болаларига муносиб мард ва жасур, ҳақиқатқўй набиралар бўлишга суз беришди.

СОЧОҚ ЭҒАМОВ,
Навоий вилояти,
Кизилтепа тумани.

БИР ҲАФТА ЯНГИЛИКЛАРИ

Юртбошимиз Ислон Каримов Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида қатнашди.

Тошкент вилояти «Болалар жамғармаси»нинг VI пленуми бўлиб ўтди. Унда етим болаларга берилаётган нафақалар миқдорини ошириш, даволаниш учун бепул йўлланмалар беришни такомиллаштириш ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Пойтахтимиздаги 249-мактабда Абдулла Қодирийнинг «Ўткан кунлар» романи 70 йиллигига бағишланган кеча ўтказилди.

Алишер Навоий номи Самарқанд давлат университетида иқтидорли ёшларга мўлжалланган лицей-интернат очилди.

Қорақалпоғистон Республикаси «Водник» шаҳарчасида 280 уринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Тошкент вилояти қасаба уюшмалари маданият маркази соҳибқирон бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб иқтидорли болалар ижодиёти кўрик-танловини ўтказиш режасини ишлаб чиқди.

Мактабдан келсам, Эркин акам мендан олдинроқ қайтиб, уйдаги у-буюмушларни бажариб қўйибдилар.

— Овқатланиб дарсингни қилавер, ука, сенга иш йўқ, ойимга осон бўлсин, деб кечки овқатга масаллиқларни ҳам аллақачон тайёрлаб қўйдим, — дедилар.

Аммо ойимдан ҳалеганда дарак бўлавермади. Уларни кута-кута узимиз таом тайёрлашга тушдик. Ҳатто пишириб ҳам бўлдики, ойим ҳамон кечикардилар. Ниҳоят эшик тақиллади. Хайрият келдилар.

ФАХРЛАНАМИЗУ, ҚИЗҒАНАМИЗ ҲАМ...

— Яна боғчангиз болаларини олиб кетишмадими? — уларнинг ҳорғин чехраларига қараб дедилар акам.

— Йўқ, жон ўғлим, анови жажжи Сабоҳат бор-ку, маҳмадана, ушанинг онаси касал бўлиб қолибди. Дадаси шу билан овора бўлиб, олиб кетгани келолмабди. Сураб-суриштириб уйига бордик. Уни қўшнисиникига қолдириб келяпман.

Ойижонимиз Муҳаббат Давидова шунақа меҳрибон, болажон, бағри кенг инсон. Ҳатто кечалари ҳам уйқуларида боғча болалари билан гаплашиб чиқади-лар:

— Зилолаҳон, ошпаз опангга раҳмат айт!

— Ҳой, Жаҳон, уйинчоқни уртоғингга ҳам бер, болам!

— Зарифа, оппоқ қизим, йиғлама, уйингга узим обориб қўяман.

Ана шунақа. Ойижонимнинг фикру ҳаёллари доимо боғчада, кичкинтойларда. Эртдан кечгача улар билан бандлар. Болаларни яхши кўрганларидан 20 йилдан буён бир жойда — Бухоро шаҳридаги 12-болалар боғчасида тарбиячилик қилаяптилар. Уларни каттаю кичик яхши танийди. «Бизнинг тарбиячимиз Муҳаббат Камоловна!» дея ҳурмат қилишади. Биз эса ана шундай меҳнатсевар, уз касбига фидойи онажонимиз борлигидан фараҳланамиз. Лекин бир нарсадан доимо хавотирдамиз. Яъни қўп ишлаганларидан касал бўлиб қолмасмиканлар, дея уйлаймиз. Дарвоқе, касбини севган инсонлар узоқ яшайди, дейишади-ку, биз ҳам шу умидда яхши ниятлар қиламиз.

Равшан КАРИМОВ,
Бухоро шаҳри.

— Бувим мени шакар қизим, она қизим, деб эркалайдилар. Ҳаммадан ҳам кўра кўпроқ мени ўнг кўзлари билан яхши кўрадилар, — деди Маҳфуза.

— Мени эса асал қизим, новвот қизим дейдилар, — эътироз билдирди Дилафрўз. — Асал шакардан ҳам ширинроқ. Демак сендан ҳам кўра кўпроқ мени яхши кўрадилар.

— Ҳечамда...

— Ҳой-ҳой, она қизларим, — набираларининг жанжалга айланиб кетаёзган суҳбатига қўшилди Зулайҳо ая — Ҳаммангизни бирдек, ўнгу сўл кўзим билан суяман, қанддек ўрик доналарим.

Сирдарё вилояти, Ховос шаҳрида истиқомат қилувчи Зулайҳо ая Исмоилова пир-бадавлат онахонларимиздан. Тўққиз нафар ўғил-қизнинг онаси, олтмиш беш нафар невара, ўндан ортиқ чеваранинг суюкли бувиси. Фарзанду набиралари ардоғида кексалик гаштини сураётган онахонга маҳалланинг ёшу қариси ҳавас қилади. Шундан бўлса керак, доимо «онахон, биз ҳам сиздек бўлиб юрайлик» дея ният қилишади.

Сураётган онахонга маҳалланинг ёшу қариси ҳавас қилади. Шундан бўлса керак, доимо «онахон, биз ҳам сиздек бўлиб юрайлик» дея ният қилишади.

АВРБАНДЛИК ХАМ БИР САНЪАТ

— Қизим, косибчиликда аврбандлик ҳам бир санъат, бунинг учун ҳам мусаввир, ҳам наққош, ҳам ҳисоб-ки-тобга уста булиш лозим. Бизнинг замонларда бу ҳунарнинг ҳадисини олганлар алоҳида қадрланарди. Атлас туқиш артелларида...

Марғилонлик Жура бобонинг Нозима учун эзмаликдек булиб туюлган юқоридаги тушунтиришлари ушанда унинг тоқатини тоқ қилганди. «Бунча эзма булмаса бу чол, уста атласчи булгандаям саволимнинг узига жавоб бериб қўя қолса булмасмиди?!» дея оғринганди. Мана энди ҳозир уша сузларни олтинга тортиб олай, деб турибди. Эҳ, узоқни уйламаган хомкалла.

У кўзларини юмиб яна билганларини такрорлай бошлади: «тиғ», «гула», «шада», «охор», «мокки»... йўқ, йўқ, барибир Жура бобонинг айтганларини эслаши керак.

— Шукур, мана, қолиб кетаётган ота-боларимизнинг касб-корларига қизиқиш

ҳам пайдо бўлди. Уларни урганинлар, йўқса... Ҳа, айтгандай, биз шундай қилардик...

Нозима косиб бобонинг сузларини яна эслар экан, атласчилик касбининг нақадар мураккабу нозиклиги, унинг кўз илгамас қираю бурчаклари муллиги, ҳатто ҳозир узи туқишга тайёр ҳолга келгунча қанчадан-қанча меҳнат, сабру тоқат зарурлигини ҳис қилди.

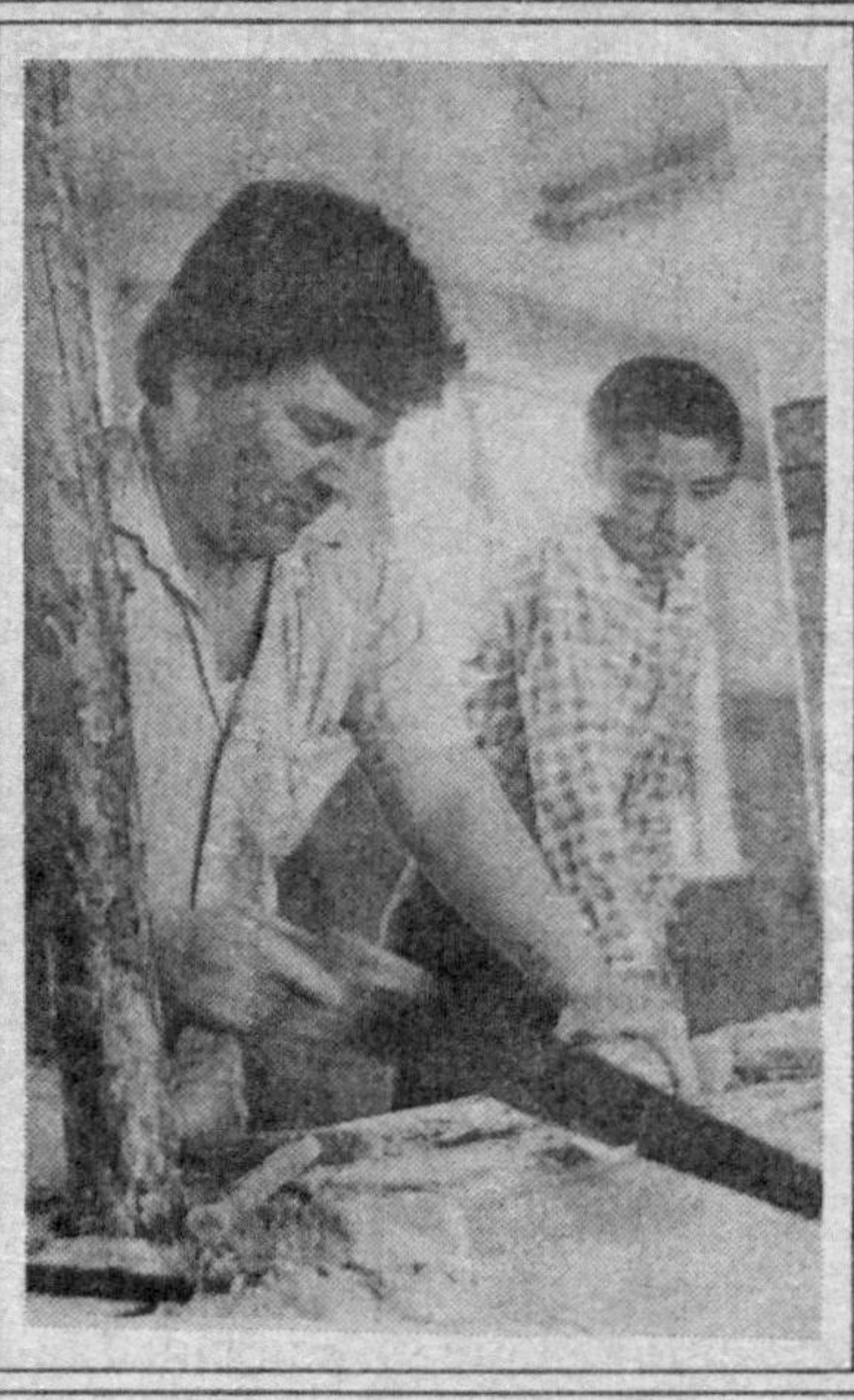
Республика ҳунараманд болаларининг Тошкентда ўтказиладиган ярмаркасида иштирок этиш учун яна узоқ тайёргарлик кўрди.

АКАЛАРИ ИЗИДАН ҚОЛМАЙ...

Корейс углони Юн Павелни устозлари ҳам, талабалар ҳам бирдек яхши кўришади. Чунки унинг одоби, меҳнатсеварлиги, дўстларига меҳрибонлиги бу ҳурматга лойиқ этган. «Мен ўз Ватаним — Мустақил Ўзбекистонимни жондан ортиқ севаман, — дейди Павел соф ўзбек тилида. Шунинг учун ҳам механизаторлик касбини пухта эгаллаб жонажон Балиқ-

чимнинг гуллаб-яшнашига ҳисса қўшмоқчиман».

Айтгандай Павелнинг акалари Феликс билан Михаил ҳам шу

лицейда касб-ҳунар эгаллаб, ҳалол меҳнат қилишяпти.

НАМАНГАНГА ҚАЙТАЁТИБ...

Лицей директори Шухрат ака Сайфуддиновга бир отахон йўқлаётганлиги ҳақида хабар қилишди.

— Ассалому алайкум, келинг отахон, бизга қандай хизмат бор? — тавозе курсатди директор.

— Болам, Намангандан келганман, бир ҳаф-

та туриб сенинг овозангни эшитиб қолдим. Қандолатчиман, рухсат берсанг, эски касбимдан болаларни ҳам воқиф этсам, савоб буларди.

Директор дабдурустдан жавоб айтолмади. Сабаби, яқин орада қўшимча қандолатчилик, сартарошлик гуруҳлари очмоқчи эдию, ҳали бунга улгурмаганди.

— Раҳмат отахон, сиз ургатаман дейсизу, биз жон демаймизми?! Ҳозир мен манзилингизни ёзиб оламану, гуруҳни очган заҳотимиз сизга хабар бераман. Яна бир бор раҳмат, дея миннатдорчилик билдирди ҳунар маскани раҳбари.

Андижон вилояти, Балиқчи туманидаги «Ўрмонбек» миллий ҳунарамандчилик билим юрти лицей мақомини олганига икки йил буляпти. Бу ерда болаларга электромонтёрлик, ошпазлик, ҳисобчилик, тикувчилик, туқувчилик, сартарошлик ва бошқа касблар ургатилади. Ҳунар масканига қўшни Наманган вилояти ҳамда Андижон вилоятининг ҳамма туманлари-

дан келган болалар таст синовлари асосида қабул қилинади. 270 уринли ётоқхонага эга. 500 нафар ўқувчига 23 та ўқитувчи, 34 нафар ишлаб чиқариш устаси, ҳунар ва таълим ургатади. Бу даргоҳнинг 44 гектар ери булиб унга бугдой, шולי, қовун, тарвуз, пахта экилади. Олинган даромад талабалар, устозларнинг яшаш ва меҳнат шароитларини яхшилашга ишлатилади. Айтилаверса, ютуқлар ниҳоятда кўп. Қисқаси, бу ишларнинг барчасига устозларнинг узаро аҳиллиги, билим ҳунар маскани раҳбарининг омилкорлиги сабабдир. Бу ерда Эргашали Уришев, Абдулатиф Гофуров, Исмоил Қамбаров, Турдихон Саломова, Санобар Қодирова сингари устозлар, К. Юнусова, Н. Қодирова, У. Умарова каби билимдон талабалар бор экан, иш ҳар доим олга босаверади.

Т. АҲМЕДОВА,
Андижон вилояти,
Балиқчи тумани,
«Ўрмонбек» қишлоғи.

● Меҳрибон, меҳри бор муаллим

ЭЛИМ ДЕГАН ШОГИРДЛАРГА ЭЖАСИЗ

Ғиждувон туманининг Читгарон қишлоғида бир табаррук устоз яшайдилар. Саксон ёшдан ҳатлаб ўтган Қурбон ота Шодиев ўн фарзанд, қирқ икки набира, 5 чеварага бошқош, қишлоғидаги тўю маърақаларда маслаҳатгўй.

Отахон ота-онадан жуда ёшлигида етим қолиб, ҳаёт аччиқ-чучукларини обдон тотган, 1928 йилдан 1935 йилгача қишлоқ мактабининг 7-синфини, кейинроқ туман марказида очилган бир йиллик муаллимлар тайёрлаш курсини битади. 17 ёшидан бошлаб ўқитувчилик қилганлар.

1940 йилдан армия сафига чақирилган Қурбон ота 1942 йилнинг февралигача жанг қилиб, оғир яраланиб уйга қайтди.

Она Ватанга қайтган Бухоро педагогика билим юртини, Самарқанд Давлат университетини тугатади.

— Устоз, кўрса кўз қувонадиган, элим деган шогирдларга, ували-жували оила кўргонига эгасиз. Ёшларга қандай тилак ва истакларингиз бор?

— Давримиз ёшларни бахтли ҳаётга чорламоқда. Бунинг учун шарофатли истиқлол давримизда бутун имкониятлар бор. Уларга тан-сиҳатлик, ўз вақтида илм-ҳунар эгаллаб, ахлоқли, баодоб бўлиш орқасидан бахтли ҳаёт кечиришларини истардим.

«Қариси бор уйнинг париси бор» деганларидек, Чигарондан қайтарканмиз, ўзбек қишлоқлари ана шундай нуроний отахонлар билан обод ва гўзал эканлигига яна бир бор ишондик.

Дилфуза ДАМИН қизи.
Бухоро вилояти.

Рамазон айтиб келдик
Эшигингизга,
Кучқордек ўғил берсин
Бешигингизга...
Эътиқодли кишилар
учун рамазон ойининг
ҳар бир куни байрам Иф-
торликдан сўнг рамазон
рида одамларга раҳм-
шафқатни шакллантира-
дилар. Сабру бардош би-
лан РУҲни поклайди-
лар. ИЙМОНларини са-
ломат сақлайдилар.
Боболари, момолари
билан саҳарликка туриб,

РАМАЗОН АЙТИБ КЕЛДИК...

айтмаган, қариндош-
уруғлари, қўни-қўшнила-
рига яхши тилаклар бил-
дирмаган фарзанд бул-
маса керак. Ҳар нарсанинг ўз закоти бор. Руза
тан закотидир, дейила-
ди муборак Ҳадисда. Ру-
за тутиб, қўёш чиқмас-
дан шом тушгунга қадар
оч-наҳор юрган одамлар
тукинлик тулинликни
эъзозлайдилар. Қалбла-
дуога қўл очган болажон,
сенинг дуоларинг қўёш
нурлари билан оҳиста та-
ралиб, юртимизга тинч-
лик — хотиржамлик, фа-
ровонлик олиб кирсин.
Эрта тонгда қилинган
ниятлар мустажоб бу-
лишига, куйланган рама-
зон қўшиқлари эса хона-
донларга бахт, қувонч,
шодумонлик олиб кели-
шига ишонамиз.

ИЖОД ОХАНГРАБОСИ ТОРТГАНДА...

Агар мендан: «Энг яхши курган фанинг қайси?» деб сурашгудек булса, ҳеч иккиланмай «журналистика» деб жавоб қайтарган булардим. Чунки журналистикага ихлосим жуда баланд. Оиламизда талайгина газета ва журналларга обуна булганмиз. Лекин уларнинг келишини ҳеч ким менчалик интиқ кутмаса керак. Эринмасдан ҳар бир мақола ва лавҳаларни ўқиб чиқаман. Уларни ёзаётган ака-опаларимизга жуда-жуда ҳавасим келади. Шу боис ҳам Мухтор ака Худойқулов бизларга журналистика ихтисослигидан дарс ўтишларини эшитиб жуда севингандим. Мана, уч йилдирки, машгулотлар ўтиб келяпмиз. Дарсларимиз жуда қизиқарли утади: мақола ва хабарлар ёзишни ўрганамиз, ижодларимиздан намуналар ўқиб берамиз. Кейин эса мунозаралар бошланади. Ҳар ким ўз билганича фикр билдиради, ютуқ ва камчиликларни курсатишга ҳаракат қилишади. Сўнгги сўзни албатта устозимиз айтадилар.

Яқинда ана шундай «чигириклардан» ўтиб, сайқалланган мақола ва хабарлар, ижодимиз намуналаридан жамлаб, радио ва телевидение орқали ўқиб бердик. Қисқаси, журналистика дарсида ҳар биримизни ижоднинг сеҳрли оханграбоси тортиб тургандек бўлади. Шундан булса керак, бу фан барчамизнинг севимли дарсимиз.

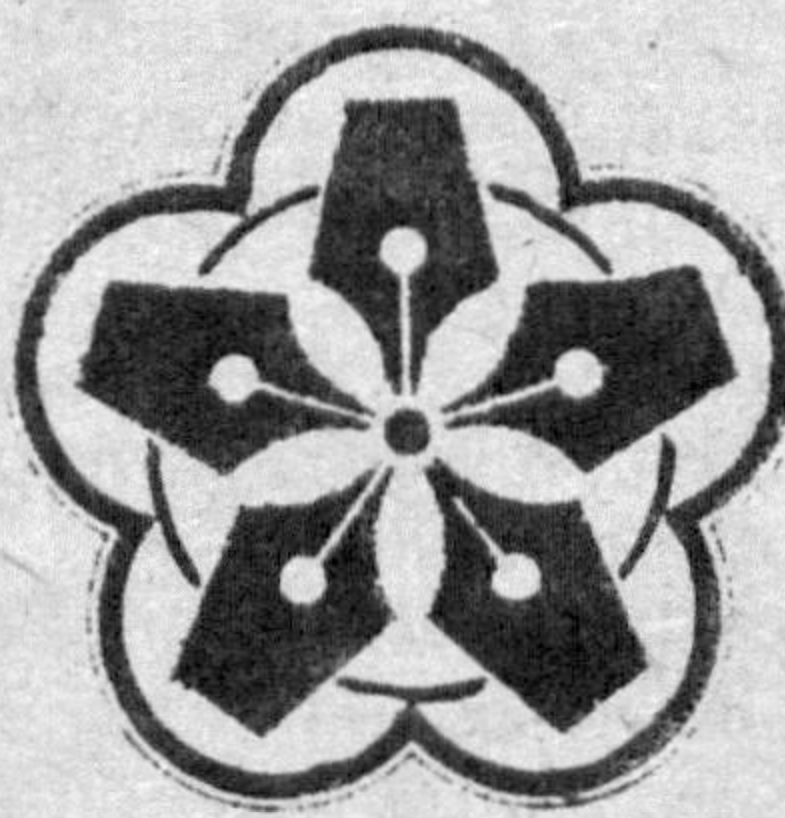
Раъно ИСМАТОВА,
7 «Б» -синф.

ДУСТИНГ КИМЛИГИН АЙТСАНГ...

Дугонам Насиба Атаматова синфимизнинг энг аълочи ўқувчиларидан. Барча фанлардан баҳолари «аъло», жамоат ишларида фаол. Ажойиб фазилатларидан яна бири айрим аълочилар каби «ўзим булсам булди» қабилда иш тутмайди. Ўзлашти-

Бир неча йилдирки, Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов туманидаги 165-мактабнинг 6-, 7-, ҳамда 8-синф ўқувчилари журналистика ихтисослигидан сабоқ олиб келяптилар. Тошкент Давлат Дорилфунуни, журналистика қулайиши доценти, ёзувчи Мухтор ака Худойқулов мазкур дарсларда ўқувчиларни матбуот ва унинг турлари, публицистика, унинг хабар, мақола, лавҳа ва бошқа жанрлари, хуллас, ижод сирлари билан таништирадилар. Ўқувчилар мушоиралар уюш-

тиришади, маърузалар тинглашади, ҳаётни кузатиш ва ўз кузатишларини сўз билан ифодалашни ўрганадилар. Журналистика ихтисослигининг ўқитилиши ўқувчиларнинг маънавий камолатга эришувлари, ҳаётга зийрак нигоҳ билан қарашни ўрганишларида муҳим омил бўляпти, десак янглишмаймиз.

Кўйида, ёшлиқдаёқ журналистикага ихлосманд бўлган тенгдошларингиз ижодидан намуналар ўқийсиз, мақола ва лавҳалари билан танишасиз.

ришда бироз қийналаётган синфдошларимизнинг энг яқин маслаҳатгўйи. Она тили, адабиёт ва меҳнат таълими фанларига жуда қизиқади. Бадиий китоблар ўқиш жону дили. Ўқитувчиларимиз ҳам Насибани доимо ибрат қилиб курсатишади. Ҳаммадан ҳам ойимнинг мақтаганларини айтмайсизми?! «Қизим, шу ўртоғинг жуда ажойиб қизда, одобли, муомалали!» Мен эса уларга фахр билан: «Менинг дугонам-да! деб қўяман.

Муножот ТЎРАЕВА,
8 «Б» -синф.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎПАДИ

Тунов куни телевизорни куйсам, «Аралаш-қуралаш» тележурнали намоиш этилаётган экан. Оппоқ қор билан қопланган кенг ялангликда икки болакай кетишяпти. Вой, завқи келмаганини-чи, буларнинг. Дугоналарим Гулноза, Дилдора, Дилфузалар билан бирга уша ерда бўлиб қолганимиздами?! Мазза қилиб қорбурон уйнардик, яхмалак учиб, қиш завқини тортардик.

Шу куни кечқурун туш қурибман. Мактабимиз ёнидаги майдончада эмишмиз. Ҳаммаёқ ярим қулоч қалин-

ликдаги қор билан қопланган эмиш. Буготлардан эса сумалаклар осилиб турганмиш. Роса мазза қилиб қорда думалаб, қийқиришиб қорбурон уйнаётган эмишимиз...

Уйғониб кетиб қарасам, тушимда дугоналаримдан қочман деб, хансираб кетибман. Шошиб ташқарига чиқдим. Ҳаммаёқ қуп-қурук, эсаётган майин шаббода худди эрта баҳор ҳавосини эслатарди. «Шу ҳам қиш булди-ю», дейман ўз-ўзимга, паға-паға қор ёғиб, қиш қишлигини қилса-да!

Нодира ЮСУПОВА,
7 «Б» -синф.

ЕНГИЛГАН КУРАШГА ТҮЙМАС

Синфимиз ўғил болалари футболнинг ашаддий ишқибозлари. Ҳар гал жисмоний тарбия дарсларида ҳам футбол уйнатсалар, йуқ демаймиз. Ҳатто яхши уйинчилардан саралаб футбол командаси ҳам ташкил қилганмиз. Уни «Лочин» деб номладик.

Яқинда маҳалла болаларидан ташкил топган «Парвоз» командаси билан мусобақалашадиган булдик. Биз ҳам, улар ҳам қаттиқ тайёргарлик курдик. Ниҳоят мактабимиз уйин-

гоҳида учрашдик. Уйин бошланди. Биз зўр маҳорат билан уйинга киришдик, тупларни бир-биримизга аниқ ошириб, дарвозани мўлжалга олдик. Натижада голиблик шохсупасини эгалладик. Соврин учун аталган футбол тупи ҳам бизга насиб этди. «Парвоз»чилар эса «Яна келинлар, бошқадан куч синашамиз» деб қолишди. «Енгилган курашга туймас» деганлари шу булса керак-да.

Дилшод ТОШМАТОВ,
6 «Б» -синф.

МАҲАЛЛАМ — ОТАМ. ОНАМ

Маҳалламизни Пахта маҳалласи деб аташади. Яна, намунали маҳалла деб, кўпчилик ҳавас қилади. Маҳалламизнинг ёшу қариси жуда ахил, иноқ яшашади. Қуниқушчилар бир-бирларининг ҳолидан хабардор. Биз болалар эса кексаларнинг яқин кумакчиларимиз. Куча-куйда бироз ноҳуя ҳаракат қилсакми, узаро уришиб қолсакми, катталаримиз худди ота-онамиздек тергашади, танбеҳ бериб, тартибга чақиришади.

Яқинда маҳалламизда ҳашаматли масжид қурилди. Ҳар тонг янграйдиган азон товуши биз ёшларни одобу ахлоққа, инсофу диёнатга чорлаётгандек бўлади.

Мени бир нарса қуп уйлантиради. Маҳалламизнинг номи нима учун «Пахта» деб аталган экан-а? Балки бу ерларда бир вақтлар пахта экилгандир? Ёки бирон бир пахта заводи булганмикин? Булар ҳақида ёши улуг отахону онахонларимиздан албатта сураб оламан.

Баҳодир САТИЛОВ,
7 «Б» -синф.

ХУМСОНДА БЎЛМАБСИЗ...

Биз қишқи таътил кунларида Хумсон қишлоғига дам олгани бордик. Кўпчилик бу ерларга ёзнинг иссиқ кунларида боришни маъқул қуради. Лекин қишда боришнинг ҳам гашти узгача экан. Ҳавоси бирам мусавфоки. Айтишларича, дунёга машҳур Крим, Кисловодск деган жойлардан ҳам ҳавоси енгил экан. Қорли тоғларни айтмайсизми?! Баланд-баланд чўққиларда оппоқ қорлар ялтираб, кўзни қамаштиради. Дарёдаги зилол сув тошдан тошга урилиб, мавжланади. Тоғ бағридаги арчзор ям-яшил. Пода-пода қўй-эчкилар худди ёздагидек утлаб юришибди.

Мен Акмал исмли бола билан дўстлашиб олдим. Уларнинг йўрга эшаги бор экан. Акмал иккимиз унга мингашиб, тоғдан утин ташиб келдик. Ўзим аслида уйқучироқ боламан. Лекин у ерда ҳечам уйқум келмади. Барвақт уйғониб, юз-қулла-римизни қор билан ювамизда, серқаймоқ эчки сути билан нонушта қиламиз...

Эҳ, нимасини айтай. Бир неча кунлик саёҳатдан бир оламтаассуротлар билан қайтдим. Хумсонда бўлмабсиз...

Турғун ҚОСИМОВ,
6 «Б» -синф.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

Мактаблар, туман ва вилоят ўқувчиларининг саройлари, маданият уйлари, ўқитувчи ва қатнашчилари диққатига!

Сизда ҳам шундай сабоқ ёки тўғарақлар ишляптими? Адабиёт ва санъатга илк йўл шундай шаклланади, ахир! Бизга ўз машқларингиз, ижодий изланишларингиздан жўнатинг. Сизларга газетамиз саҳифасидан жой ажратиб, интилишларингизга қанот бўламиз.

ЗАҒИЗҶОНИ САЙРАЙДИ

«Узун терак йиқилди,
Учи менинг қўлимда.
ЗағизҶони сайрайди
Сочи менинг қўлимда»

дея қўшиқ куйлаб, Севарахоним танбур чертганда болалару катталар беихтиёр унга жур булишади. Уни наинки танбур, гоҳ дутор, гоҳ ўқувчиларига

қўшилиб рақсга тушаётганида, қўшиқ айтаётганида учратишингиз мумкин. Тиниб-тинчимас, ҳаракатчан бу қиз 206-мактабнинг мусиқага ихтисослашган 7 «Д»-синф ўқувчилари, яъни «Ситора» жамоасининг сеvimли раҳбари, мусиқа фани муаллимаси Севарахоним Холматовадир.

Бейхтиёр жамоанинг «гули» булмиш ғайратли муаллимага тан берган ҳолда, унинг «ғунча»лари қандай экан, деб қизиқдик.

Улардан Шоира Турдиева, Севара Умаралиевалар дутор чертиб, «Тановар» куйини чалганда, Назокату, Шарофатлар рақсга тушганини томоша қилганингизда барча чарчоқларингиз ёзилиб, шодлигингизга шодлик, қувончингизга қувонч қўшилиши табиий. Эҳтимол, мана шу болалар ичидан санъатимизни жаҳонга намоиш этувчи «юлдуз»лар етишиб чиқар.

— Қўпгина байрамларда биз ҳам уз концерт номерларимиз билан иштирок этиб келямиз, — дейди дуторни қойилмақом қилиб чертаётган Шоира Турдиева. — Яқинда лицейида ҳам концерт дастуримизни намоиш этдик. Янги дўстлар ортириб, дўстлигимиз рамзи сифатида эсдалик совғалари алмашдик. Бундай учрашувлар бизда тез-тез булиб туради.

Болаларимизнинг мурғак қалбларида санъат ғунчасини ниш урдираётган Севарахонимга, мана шу йўлда ҳалол хизмат қилишларида камол тилаб қоламиз.

Ф.ОДИЛОВА.

Суратда: Севара Умаралиева, Шарофат Ярашева-лар рақс ижро этишмоқда.
Р.АЛБЕКОВ суратга олган.

ҲАЁТ

Уйда бордир танчамиз,
Бизлар каммас, анчамиз.
Совуқ кунда танчада,
Жамланамиз барчамиз.
Бобом, бувим ва бизлар,
Набира — ўғил-қизлар.
Сандалнинг атрофида,
Олов жуда тобида.
Қиламиз қизиқ гурунг,
Ҳаёт қандайди бурун?
Тинглаб ажиб ривоят,
Эшитамиз ҳикоят.
Эртак, қўшиқ, аллани,
Шўхчан куйли яллани.
Тортилади сўнгра ош,
Бобом, бувим бизга бош.

Абдусамат Юнусов.

Қизлар, сизлар учун

Асримиз бошида яшаб ўтган турк олимаси Алий Назимо шундай ёзади:

Икки киши бирга юрган вақтда унғ ёқда ва агар уч киши булсалар, иккисининг уртасида бормоқ яхшидир. Кучада улғ бир киши ила юрганда қандай булса ҳам ундан бир оз орқада қолиб юрмак керакдир. Кўпчилик орасида бир нарса емак, ким булмасин, қандай нарса булмасин, бармоқ ила туртиб курсатмак ва йўлда учраган кишиларни курув учун ортига айланиб боқмак тарбиясизлик булганидан, бу ишларни қилмак ҳеч бир дуруст булмас.

Насли, бойлиги ва қариндошлари ила мактанмак такаббурлик ёки аҳмоқлик қилмақликдир. Меҳмон чақирган ёки уйига бир меҳмон келувини билган мезбон қиз ялтироқ зийнатлар ила меҳмонлардан ортиқ булмаслиги, оддийгина бир равишда кийинмаги лозимдир.

Ёзилган хатларни диққат ила ёзмак, уйлаб ёзишга тиришмак кўп керакли бир ишдир. Турт йўлли бир оддий мактубча қандай ўқиб, қандай тарбия курганингизни курсатадир ва уйламай ёзилган бир неча сўз сизни айбли қилиб, об-

руйингизни туширурга етадир. Сўз ҳаво кабидир, лекин ёзилса йўқолмас. Уз номингизга ёзилмаган хатларни очиб, имзо чекмасдан хат ёзмак ҳам яхши эмас. Имзосиз, сирли суратда хат ёзмак номуссиз, уятсиз кишиларнинг ишидир. Ҳар бир она қизига юборилган хатларни ўқиб ёки ўқитиб, нима тўғрида эканлигини билмакка бурчлидир. Агар сизга бир неча киши енида хат берилса, уни асло очиб ўқимангиз, агар тез жавобини кутиб турсаларгина ул хатни ўқингиз рухсат сурангиз.

Мусофир булиб дўстларингиз уйига борсангиз ёки улар тарафидан чақирилсангиз, уларнинг ҳар бир ишига қарашингиз. «Меҳмон булсанг, мулойим бул», деганлар. Уларнинг хизматчиларини хизматга қўшмангиз, сизни қўйган хоналаридаги урин ва бошқа асбобларни кир қилувдан, бузувдан эҳтиёт булингиз.

Васвасали, ғамгин-касалманд булган кишилар мажлисга бормаслиги керак. Чунки борсалар ҳам уларини, ҳам бошқа меҳмонларни бетинч қилурлар.

— НИМА УЧУН? — ШУНИНГ УЧУН...

Нима учун жундан ясалган ёки мўйнали кийим кийиладур? Шунинг учунки, танамиздан иссиқликни чиқармас. Ундай нарсалар танани совуқдан сақлайдур.

Жун ва мўйнали кийимлар танани исита оладими? Йўқ, уларни танани исита олмас. Бори тананинг ҳаракатлануви ила пайдо булган иссиқликни сақлар.

Нима учун ёз кунни оқ кийим кийилур? Шунинг учунки, улар иссиқ тута турган нарсалар булмаганлиқдан иссиқликни тортмас, қайтариб юборадур. Резинка ёмғирпўш, чарм камзул ёки калиш кийган вақтимизда, қайси вақтда танамиз ёки оёқларимиз терлаб кетадир? Шунинг учунки, резинка чарм пар ўтказмаганидан танамизнинг иссиқлигидан ҳосил булган парнинг чиқиб кетишига монелик қиладир, мана шунинг учун резинка ёмғирпўш ёки калишни жуда керак булган вақтдагина кийиш керак.

Нима учун ҳўл кирлар орасида ухлаш, ҳўл кийим киймак хатарлидир?

Шунинг учунки, ҳўл кирлар, бошқа ҳўл нарсалар куриш вақтида танадан доим иссиқликни тортадир. Бунинг натижасида танада иссиқлик табиий даражасидан камаядир.

Нима учун ичида гул ва бошқа ўсимликлар булган хонада ётиш хатарли бўлади? Шунинг учунки, ўсимликлар куёш нури ила муваллиду-л-ҳамуза кислородни сочар ва ҳаводан ҳомизу-л-фаҳм угле кислотани оладир. Ҳолбуки бунинг акси улароқ кечкурун ўсимликлар, гуллар нафас олган вақтда ичга киришга ярамай турган мазкур газни чиқарадир, чечак ҳидларининг ҳам бу турида гоҳ зарарлари бордир.

• Хуршид Даврон шеъри,
Хайрулла Иноғомов мусиқаси.

ВАТАН

Қадим мозий бешиги,
Абадиёт эшиги.

Мангу ёш чаманимсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Гўзал Ўзбекистонсан,
Тарих узра суронсан.

Ҳам жоним, ҳам танимсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Тўмарису Широқсан,
Сино ёққан чироқсан.

Яшил барг суманимсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Алпомишу Гўрўғли
Жасоратнинг эр ўғли.

Ғиротдек саманимсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Навойнинг сўзисан,
Улғбекнинг кўзисан.

Яссавий Нақшбандсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Темур бобом суйган юрт,
Бобур дили куйган юрт,

Қувончу аламинсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Эрка узоқ зор бўлдинг,
Йўқ бўлмадинг, бор

бўлдинг.
Истиқлолга ёр бўлдинг
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

Мангудир истиқлолинг,
Порлоқдир истиқболнинг,

Ҳам жоним, ҳам танимсан
(жон-ей)

Сен менинг Ватанимсан!

ТОНГ ЮЛДУЗИ

Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

Бош
муҳаррир
Умида
АБДУАЗИМОВА

Таҳрир хайъати:
Наримон ОРИФЖОНОВ,
Феруза ЖАЛИЛОВА,
Раҳима ШОМАНСУРОВА,
Марат ШАФИЕВ,
Сайриддин ХОЛОВ
(масъул котиб)

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Ҳажми 1 босма табоқ. Буюртма — Г 018. Қоғоз бичими — А-3. Босишга топириш вақти 19.00. Топширилди — 18.30

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000137. Мавзилимиз: 700083, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Телефон: 33-44-25